

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYCZNY

na lata 2022-2026

„W drodze po lepsze jutro”

Młody człowiek wymaga nie tylko nauczania, ale przede wszystkim wychowania. Zgodnie z tym stwierdzeniem wychowanie jest bardzo ważnym elementem w pracy szkoły, gdyż uczeń, któremu brakuje doświadczenia, ma często kłopoty z zaistnieniem we współczesnym świecie. Wszystkie zachowania spostrzegane przez niego stanowią źródło informacji.

W wyniku tego buduje on swoje oczekiwania, potrzeby, dążenia, a brak możliwości ich zaspokojenia może prowadzić do tzw. zachowań obronnych, którymi będą: apatia, bierność, izolacja, agresja, upór, ucieczka w papierosy, alkohol i inne uzależnienia.

Ścisłe związana z wychowaniem jest profilaktyka. Wychowanie jest działaniem zmierzającym w kierunku rozwoju osobowości jednostki, a profilaktyka jest działaniem zapobiegającym niepożądanym zjawiskom w rozwoju jednostki. Wychowanie zmierza do otwierania dziecka na dobro, prawdę, piękno i sprawiedliwość, a profilaktyka skupia się na przeciwdziałaniu złu. Celem tego programu jest to, by do tego zła nie dopuścić.

Szkolny Program Profilaktyczny „W drodze po lepsze jutro” został opracowany na lata 2022-2026 dla potrzeb Zespołu Kształcenia i Wychowania w Dzierżąźnie i przeznaczony dla uczniów klas 0 – VIII. Program ten ma na celu rozwijanie oczekiwań poznawczych i społecznych ucznia. Uczeń wychowany w atmosferze życzliwości, wzajemnego zaufania, otrzymujący uczucie i uznanie, funkcjonuje dobrze i prawidłowo się rozwija. W takiej atmosferze nie pojawią się zachowania agresywne, konflikty. Wystąpi wzajemna życzliwość, zarówno uczniów między sobą, jak i uczniów wobec rodziców i nauczycieli. Będą się też rozwijać niezbędne postawy, które należą do priorytetowych w systemie edukacji i wychowania.

Celami głównymi programu profilaktycznego są:

1. Dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów.
2. Przeciwdziałanie przemocy w szkole, domu i środowisku lokalnym.

3. Dostarczenie uczniom informacji o alkoholu, nikotynie i innych substancjach uzależniających.
4. Rozpoznawanie oznak stresu oraz dostarczenie informacji o sposobach radzenia sobie z nimi.
5. Pokazanie uczniom drogi do satysfakcji osobistych bez picia alkoholu, palenia papierosów czy zażywania narkotyków.
6. Wskazywanie na skutki zażywania substancji uzależniających (społeczne, ekonomiczne, moralne i zdrowotne).
7. Wyposażenie uczniów w umiejętność radzenia sobie z presją otoczenia w różnych sytuacjach.
8. Wyposażenie uczniów w umiejętność radzenia sobie z sytuacją pandemiczną i popandemiczną w szkole.
9. Nauka szacunku wobec drugiego człowieka, jego narodowości, przekonań, wyglądu.
10. Poprawa efektów wychowawczych (kultura słowa).
11. Podniesienie poziomu tolerancji wobec innych osób.
12. Poznanie i stosowanie zasad kultury akustycznej w szkole.

Program zawiera cztery obszary działań profilaktycznych:

1. Bezpieczeństwo i zdrowie uczniów, w tym profilaktyka hałasu.
2. Agresja.
3. Profilaktyka uzależnień.
4. Rodzina, środowisko lokalne i integracja ze szkołą.

Program ten będzie realizowany w latach 2022-2026 z koniecznymi modyfikacjami.

Sposób realizacji szkolnego programu profilaktycznego:

- prowadzenie profilaktycznych lekcji wychowawczych dotyczących zasad zdrowego odżywiania oraz prowadzenie gazetki profilaktycznej,
- przeprowadzenie zajęć edukacyjnych z psychologiem i pedagogiem specjalnym dotyczących asertywności, rozwiązywania konfliktów i bezpieczeństwa,
- rozmowy na temat prawidłowego i odpowiedniego zachowania się uczniów w czasie przerw, bezpieczne przemieszczanie się po korytarzach i boisku szkolnym bez nadmiernego hałasu. Badania natężenia hałasu podczas przerw,
- ćwiczenia praktyczne – poznawanie drogi ewakuacyjnej i sygnałów alarmowych. Prawidłowe uczestnictwo w ćwiczeniach podczas alarmu na wypadek zagrożenia,
- spotkanie z policjantem i zapoznanie z prawidłowym sposobem przechodzenia przez jezdnię,
- organizowanie wycieczek dydaktycznych związanych z poruszaniem się po drodze,
- konkurs plastyczny „Bezpieczna droga do szkoły”,
- przygotowanie do egzaminu na kartę rowerową,
- realizacja programu dotyczącego walki z nadmiernym hałasem w szkole pt. „Dzień ciszy”,
- bajkoterapia w klasach 1-3 dot. złego dotyku, agresji, przemocy,
- kontynuacja programu „Przyjaciele Zipiego”,
- zajęcia psychoedukacyjne prowadzone przez pedagoga specjalnego i/lub psychologa dotyczące asertywności, rozwiązywania konfliktów, komunikowania się, tolerancji, szkodliwości hałasu dla zdrowia człowieka oraz kultury słowa,
- organizacja dodatkowych pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz aktywnego wypoczynku,

- pogadanki tematyczne, rozmowy indywidualne z uwzględnieniem tematyki zdrowego stylu życia oraz prowadzenie gazetki szkolnej o tej samej tematyce,
- zajęcia z pedagogiem specjalnym i/lub psychologiem szkolnym na temat sposobu radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- dostarczenie uczniom informacji poprzez gazetki ściennie dot. zdrowia psychicznego,
- zaplanowanie spotkania z policjantem na temat agresji, kradzieży i ich konsekwencji prawnych,
- realizowanie przedstawień teatralnych o tematyce terapeutycznej dla całej szkoły,
- lekcje wychowawcze na temat wpływu środków uzależniających na życie i zdrowie człowieka,
- organizowanie konkursów dotyczących profilaktyki uzależnień,
- udostępnianie materiałów informacyjnych dot. uzależnień w formie gazetki ściennej,
- organizacja imprez integracyjnych dla rodzin uczniów,
- dofinansowanie wycieczek szkolnych, wyjazdów do kina itp.
- sponsorowanie obiadów, podręczników i materiałów dydaktycznych,
- konsultacje dla rodziców z psychologiem, pedagogiem specjalnym,
- organizowanie pomocy koleżeńskiej dla uczniów z Ukrainy.

Przewidywany efekt działań profilaktycznych:

1. Uczeń:

- potrafi dbać o własne zdrowie i bezpieczeństwo,
- potrafi aktywnie wypoczywać,
- dba o swój wygląd i higienę,
- zna zasady zdrowego odżywiania,
- potrafi radzić sobie ze stresem i wie, gdzie szukać pomocy,
- potrafi zachować się w sytuacji konfliktowej (kultura osobista),
- potrafi podejmować świadome decyzje w sytuacji nacisku grupy,
- posiada niezbędne wiadomości na temat środków uzależniających,
- wie, co to są pozytywne zachowania oraz właściwie postrzega (toleruje) i rozumie ludzi,
- umie dokonać wartościowych i sensownych wyborów,
- mówi o tym, o czym myśli, wyraża swoje uczucia oraz szanuje i identyfikuje się z uczuciami innych,
- stosuje zasady kultury akustycznej w szkole.

2. Szkoła:

- zmniejszenie zjawiska przemocy, podniesienie poziomu tolerancji wobec innych osób i uwrażliwienie na hałas,
- wzrost wiedzy uczniów i ich rodziców na temat przemocy, uzależnień oraz przeciwdziałanie im,
- wzrost aktywności uczniów,

- poprawa wyników w nauce i zachowaniu.

Ewaluacja programu profilaktycznego:

1. Ankiety sondażowe wśród uczniów, rodziców, nauczycieli na temat realizowanego programu.
2. Ankiety wśród uczniów na temat efektywności realizowanego programu.
3. Ankiety wśród uczniów na temat występujących zagrożeń.
4. Zapoznanie z wynikami ankiet Rady Pedagogicznej.
5. Opracowanie wniosków do dalszej pracy.

Uczestnicy szkolnego programu profilaktycznego:

Dyrektor:

- zakłada, że w jego szkole funkcja profilaktyki musi być spójna z funkcją wychowania,
- posiada podstawową wiedzę w zakresie profilaktyki problemowej,
- umacnia pozytywne relacje interpersonalne w szkole,
- motywuje doskonalących się nauczycieli,

- czuwa nad realizacją obowiązujących przepisów prawnych związanych z pomocą psychologiczno- pedagogiczną,
- zachęca uczniów do udziału w działaniach profilaktycznych,
- włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnych programów (wychowawczego i profilaktyki),
- wspiera organizacyjnie działania profilaktyczne w szkole.

Pedagog specjalny i psycholog:

- diagnozują problemy wychowawcze uczniów,
- koordynują i monitorują przebieg realizacji szkolnego programu profilaktyki,
- koordynują działania i pracę zespołów wynikające z przepisów związanych z pomocą psychologiczno- pedagogiczną,
- wspierają wychowawców i pozostałych pracowników szkoły w realizacji zadań profilaktyczno- wychowawczych,
- biorą udział w wewnątrzszkolnym doskonaleniu (Rady Pedagogiczne),
- prowadzą pracę indywidualną i grupową z uczniami i rodzicami,
- propagują treści i programy profilaktyczne,
- rozpoznają potrzeby materialne uczniów,
- systematycznie doskonalą się w zakresie wychowania i profilaktyki.

Nauczyciele:

- promują zdrowy styl życia i wartościowe formy spędzania czasu wolnego,
- utrzymują osobowe relacje z uczniami (poprzez konsultacje i indywidualne rozmowy),
- konstruktywnie współpracują ze sobą oraz pozostałymi pracownikami szkoły,

- systematycznie doskonali się zawodowo,
- dostrzegają indywidualność dziecka, indywidualizują oddziaływania,
- mają pozytywne relacje z rodzicami, potrafią pozyskać ich do współpracy.

Uczeń:

- dąży do radzenia sobie z trudnościami wieku młodzieńczego,
- potrafi zauważyć i docenić swoje dobre strony,
- dba o swoje zdrowie,
- szuka właściwych rozwiązań w różnych sytuacjach życiowych,
- świadomie dokonuje wyborów,
- dąży do rozwiązywania konfliktów metodami społecznie aprobowanymi,
- potrafi być asertywny,
- zdaje sobie sprawę ze swoich emocji i potrafi nad nimi panować,
- umiejętnie gospodaruje czasem wolnym,
- prowadzi zdrowy styl życia,
- zdaje sobie sprawę z zagrożeń życia codziennego i potrafi im przeciwdziałać,
- wie, gdzie szukać pomocy w sytuacjach problemowych,
- zna metody radzenia sobie ze stresem i potrafi je stosować.

Rodzice:

- mają dobry kontakt ze szkołą i szeroko rozumianym środowiskiem dziecka,
- aktywnie współpracują ze szkołą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania profilaktyczno- wychowawcze i opiekuńcze
- zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im,
- stanowią wzór osobowy- model dla dziecka,
- dbają o dobry kontakt z dzieckiem.

Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych:

- Komenda Powiatowa Policji w Kartuzach
- Sąd Rodzinny i Nieletnich w Kartuzach
- Kuratorzy zawodowi i społeczni
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kartuzach
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Kartuzach
- Kościoły i instytucje charytatywne
- Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Gdańsku
- Teatry Profilaktyczne

Podsumowanie

W realizacji celów, które założono w programie „***W drodze po lepsze jutro***”, zadaniem szkoły będzie stworzenie środowiska szkolnego przyjaznego uczniowi, z atmosferą ciepła, życzliwości, zrozumienia i tolerancji, bez przemocy i środków uzależniających.

Dzięki temu nasza szkoła - Zespół Kształcenia i Wychowania w Dzierżąźnie - będzie miejscem, w którym dzieci poczują się bezpiecznie, będą chętniej do niej uczęszczały i aktywniej uczestniczyły w jej życiu.

OPRACOWANIE:

**psycholog szkolny mgr Agata Gardziola
pedagog specjalny mgr Grażyna Kiedrowska**